

Ebban merituulivoimahankkeen osayleiskaava

Kehittämislautakunta 19.04.2023 § 58

Valmistelija

Kaavoituspäälikkö Anu Syrjäpalo

Raahen kaupunki on vastaanottanut kaavoitusaloitteen koskien oikeusvaikutteisen osayleiskaavan laatimista Pyhäjoki-Raahe alueen merituulivoimahankkeelle. Alueelle tulisi laatia uusi merituulivoiman rakentamista ohjaava osayleiskaava. Kaavoitusaloitteen on jättänyt kirjaamoon Metsähallitus.

Pyhäjoki-Raahe merituulivoimahanke on käynnissä olevan Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavaluonnoksen mukainen. Alue on maakuntakaavaluonnoksessa osoitettu merkinnällä tv-2 (212) merituulivoimaloiden alueeksi.

Raahen kaupungin hallintosäännön mukaan (30.1.2023, § 22, kohta 34) kaupunginhallitus päättää kaavahankkeen aloittamisesta. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan (MRL 77a§ ja 44 §) kunta voi laatia oikeusvaikutteisen osayleiskaavan siten, että voimaloiden sekä mahdollisten huoltorakennusten rakennusluvat voidaan myöntää yleiskaavan perusteella. Laadittaessa tuulivoimarakentamista ohjaavaa yleiskaavaa on kuitenkin erityisesti huolehdittava siitä, että yleiskaava ohjaa riittävästi rakentamista ja muuta alueiden käyttöä ja että suunniteltu tuulivoimarakentaminen ja muu maankäyttö sopeutuu maisemaan ja ympäristöön, sekä se, että tuulivoimaloiden tekninen huolto ja sähkönsiirto on järjestetty (MRL 77b§). Kaupunginvaltuusto päättää osayleiskaavan hyväksymisestä laissa säädetyllä tavalla (MRL 37§).

Pyhäjoki-Raahe merituulivoimahankkeen osayleiskaava noudattaa vaihemaakuntakaavaluonnoksessa Raahen ja Pyhäjoen kunnan merialueille esitettyä tuulivoima-alueen rajausta sen ollessa noin 163 neliökilometrin laajuinen. Osayleiskaavan tavoitteena on selvittää mahdollisuutta rakentaa enintään 98 merituulivoimalaa Raahen ja Pyhäjoen edustan merialueelle, joista alustavasti 12 voimalaa Raahen alueelle. Tuulivoimaloiden yksikköteho on arviolta 15–25 MW ja kokonaiskorkeus enintään 400 metriä.

Metsähallituksen tavoitteena on edistää hiilineutraaliuden saavuttamista mahdollistamalla tuulivoimalla tuotetun uusiutuvan energian tuotannon lisäämistä valtion maa- ja vesialueilla. Tämä tukee valtiollista tavoitetta hiilineutraalista yhteiskunnasta vuoteen 2035 mennessä.

Metsähallitus mahdollistaa merituulivoimahankkeiden kehittämisen valtion omistamilla alueilla kilpailutukseen perustuvan vuokraamisen kautta. Merituulivoima-alueiden kilpailutus käynnistetään markkinoiden informoinnilla ja kilpailutuksessa painotetaan laadullisia ja kaupallisia kriteereitä. Metsähallitus luovuttaa hankkeen käyttöoikeudet myöhemmin valittavalle kumppanille alustavasti vuosien 2023-2024 aikana, mutta ei tule luopumaan valtion alueista osana käyttöoikeuden luovutuksia.

Osayleiskaavaprosessin yhteydessä käynnistetään YVA-menettely, jossa hankkeen ympäristövaikutuksia eri toteutusvaihtoehdoilla arvioidaan. YVA-menettelyä hallinnoi Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus.

Suunnittelualue on Metsähallituksen omistuksessa. Alustava suunnittelualueen rajausta on hakemuksen liitteenä. Tuulivoimaloista täyttyy yli kahden kilometrin etäisyysvaatimus asutukseen.

Osayleiskaava-alueen rajausta tarkentuu kaavanlaadinnan yhteydessä.

Kaavoituksen yhteydessä laaditaan alueelle tarvittavat selvitykset (MRL 9§). Osayleiskaavan laadinnasta ja siihen liittyvien selvitysten laatimisesta aiheutuvista kustannuksista vastaa Metsähallitus (MRL 77c§).

Päätösesityksestä on tehty yritysvaikutusten arviointi ja käynnistyessään osayleiskaavan laadinnasta johtuvat positiiviset yritysvaikutukset ovat merkittävät ja ne tulevat edistämään Raahen kaupungin tavoitetta vihreän siirtymän täysimittaisesta hyödyntämisestä. Tuulivoimakapasiteetin tehostaminen Raahen lähialueella on merkittävä etu teollisuussektorin energiasiirtymän läpiviennissä.

Kaavoituspäällikkö Anu Syrjäpalo esittelee asian kokouksessa.

Liitteet

Kaavoitusaloite Metsähallitus, 6.4.2023

Suunnittelualueen alustava rajausta, Metsähallitus 6.4.2023

Esittelijä

Kehittämiskeskuksen johtaja Pitkänen Pasi

Päätösesitys

Kehittämislautakunta

Toteaa, että osayleiskaavan ja siihen liittyvien selvitysten, suunnitelmien ja muista laatimisesta aiheutuvista kustannuksista vastaa kokonaisuudessaan Metsähallitus

Toteaa, että kaavanlaatija, jolla on oltava kaavanlaatijan pätevyys (FISE), sekä kaavanlaatijakonsultti, jolla tulee olla valmiudet merituulivoimaan liittyvien teknisten selvitysten toteuttamiseksi, hyväksytään erikseen laadittavassa kaavoitussopimuksessa

Antaa toimialajohtajalle valtuudet hyväksyä myöhemmin laadittava kaavoitussopimus

Merkitään tiedoksi liitteenä oleva kaavoitusaloite ja suunnittelualueen alustava rajausta Metsähallitus 5.4.2023

Kehittämislautakunta esittää kaupunginhallitukselle:

KH käynnistää oikeusvaikutteisen osayleiskaavan (MRL 77 a§ ja 44 §) laatimisen suunnittelualueelle

KH toteaa, että suunnittelualueen tarkka rajausta määräytyy osayleiskaavaprosessin yhteydessä

KH toteaa, että Raahen kaupungin kaavoitusyksikkö vastaa osayleiskaavan laadinnan ohjauksesta ja valvonnasta sekä viranomaisyhteistyöstä

Mikäli kaupunginvaltuusto ei hyväksy osayleiskaavaa tai osayleiskaava ei tule lainvoimaiseksi, ei Raahen kaupunki ole velvollinen korvaamaan kaavoituksesta ja siihen liittyvistä selvityksistä ja toimenpiteistä aiheutuvia kustannuksia tai muita hankkeen johdosta syntyneitä kuluja Metsähallitukselle

Kaavaprosessin yhteydessä syntyvä suunnitteluaineisto ja selvitykset ovat julkisia asiakirjoja. Raahen kaupunki pidättää kaikki oikeudet käyttää työn yhteydessä syntyvää aineistoa

Osayleiskaava lisätään Raahen kaupungin kaavoitusohjelmaan seuraavan päivityksen yhteydessä

Päätös

Hyväksyi esityksen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Markku Tuominen Metsähallituksesta esitteli asiaa kokouksessa etäyhteyden välityksellä. Hyväksyi esityksen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Markku Tuominen Metsähallituksesta esitteli asiaa kokouksessa etäyhteyden välityksellä. Hyväksyi esityksen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Markku Tuominen ja Ville Koskimäki esittelivät asiaa kokouksessa etäyhteyden kautta.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Markku Tuominen ja Ville Koskimäki poistuivat kokouksesta asiakohdan esittelyn jälkeen klo 18.55.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Mathias Holmén poistui asian käsittelyn aikana klo 19.03.

Kaupunginhallitus 24.04.2023 § 144

Valmistelija	Kaavoituspäällikkö Anu Syrjäpalo
	Kokouksessa asiaa esittelevät kaavoituspäällikkö Anu Syrjäpalo ja hankekehityspäällikkö Ville Koskimäki Metsähallituksesta.
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Mikkola-Riekkinen Leena
Päätösesitys	Käynnistetään oikeusvaikutteisen osayleiskaavan (MRL 77 a§ ja 44 §) laatiminen suunnittelualueelle Todetaan, että suunnittelualueen tarkka rajausta määrätty osayleiskaavaprosessin yhteydessä Todetaan, että Raahen kaupungin kaavoitusyksikkö vastaa osayleiskaavan laadinnan ohjauksesta ja valvonnasta sekä viranomaisyhteistyöstä Mikäli kaupunginvaltuusto ei hyväksy osayleiskaavaa tai osayleiskaava ei tule lainvoimaiseksi, ei Raahen kaupunki ole velvollinen korvaamaan kaavoituksesta ja siihen liittyvistä selvityksistä ja toimenpiteistä aiheutuvia kustannuksia tai muita hankkeen johdosta syntyneitä kuluja Metsähallitukselle Kaavaprosessin yhteydessä syntyvä suunnitteluaineisto ja selvitykset ovat julkisia asiakirjoja. Raahen kaupunki pidättää kaikki oikeudet käyttää työn yhteydessä syntyvää aineistoa Osayleiskaava lisätään Raahen kaupungin kaavoitusohjelmaan seuraavan päivityksen yhteydessä
Päätös	Hyväksyi esityksen. Merkittiin pöytäkirjaan, että Markku Tuominen Metsähallituksesta esitteli asiaa kokouksessa etäyhteyden välityksellä.

Kehittämislautakunta 21.11.2023 § 137

Valmistelija	Kaavoituspäällikkö Anu Syrjäpalo
--------------	----------------------------------

Raahen kaupungin hallitus hyväksyi 19.4.2023 (§58) Metsähallituksen kaavoitusaloitteen koskien Pyhäjoki-Raahe merituulivoima-alueen rakentamista ohjaavan osayleiskaavan laatimista (MRL 77a§ ja 44§).

Hanke on Pohjois-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavaluonnoksen mukainen.

Metsähallituksen tavoitteena on laatia Raahen edustan merialueelle merituulivoimapuisto, jonka 98 merituulivoimalasta sijoittuisi Raahen alueelle 12. Kaavoitusaloite koskee aluetta, joka on Suomen valtion omistuksessa ja Metsähallituksen hallinnassa.

Metsähallitus on käynnistämässä hankkeeseen kilpailutusta.

Maankäyttö ja rakennuslain mukaan kunta voi tehdä kaavoitukseen ja kaavojen toteuttamiseen liittyviä sopumykyä (MRL 91 b§). Raahen kaupunki ja Metsähallitus ovat neuvotelleet liitteen mukaisesta kaavoitussopimuksesta.

Sopimuksen tarkoituksena on, että Raahen kaupunki ja Metsähallitus sopivat merituulivoimarakentamista ohjaavan karttaliitteessä rajatun Raahen kaupunkiin kuuluvan sopimusalueen osayleiskaavoituksen käynnistämisestä ja siihen liittyvistä ehdoista. Metsähallitus tulee siirtämään merituulivoimahankkeen hankeoikeudet ja tämän kaavoitussopimuksen kolmannelle osapuolelle.

Sopimuksella ei voida sitovasti sopia kaavan sisällöstä eikä syrjäyttää lain mukaista kaavoitusmenettelyä. (MRL 91 b§)

Liitteet

Kaavoitussopimus

Ehdotus osayleiskaavan alustavaksi rajaukseksi/ Pyhäjoki-Raahen merituulivoimahanke

Esittelijä

Kehittämiskeskuksen johtaja Pitkänen Pasi

Päätösesitys

Kehittämislautakunta merkitsee kaavoitussopimuksen tiedoksi

Kehittämislautakunta esittää kaupunginhallitukselle:

- hyväksyy kaavoitussopimuksen liitteessä esitetyssä muodossa
- toteaa, että kaavoitussopimuksen allekirjoittaa kaupunginjohtaja sekä hallintojohtaja (Hallintosääntö 154§)
- hyväksytään kaavanlaatijakonsultti, jolla on tehtävään riittävä pätevyys, aiempaa kokemusta tuulivoimayleiskaavan laatimisesta ja jonka

vastuuhenkilöllä on kaavanlaatijan FISE pätevyys. Lisäksi Raahen kaupunki edellyttää kaavan laatijakonsultiksi tahon, jolla on riittävä kompetenssi viedä läpi teollisen mittaluokan merituulivoimapuiston osayleiskaavaprosessi kokonaisuutena sekä YVA-menettely sen rinnalla. Hankkeeseen tulee esittää työryhmä varahenkilöjärjestelyineen, minkä asiantuntemus kattaa kaavaprosessin ja ympäristövaikutusten arviointimenettelyn. Metsähallitus varmistaa kilpailutuksessa, että Raahen kaupungin edellytykset otetaan huomioon.

- toteaa, että tuulivoima osayleiskaavan ja siihen liittyvien selvitysten laatimisesta aiheutuvista kustannuksista vastaa Metsähallitus tai kolmas osapuoli kokonaisuudessaan.

Päätös Hyväksyi esityksen.

Kaupunginhallitus 04.12.2023 § 381

Valmistelija Kaavoituspäällikkö Anu Syrjäpalo

Liitteet Kaavoitussopimus
Ehdotus osayleiskaavan alustavaksi rajaukseksi/Pyhäjoki-Raahen merituulivoimahanke

Esittelijä Kaupunginjohtaja Mikkola-Riekkinen Leena

Päätösesitys Hyväksytään kaavoitussopimus liitteessä esitetystä muodosta.

Todetaan, että kaavoitussopimuksen allekirjoittaa kaupunginjohtaja sekä hallintojohtaja (Hallintosääntö 154§).

Hyväksytään kaavanlaatijakonsultti, jolla on tehtävään riittävä pätevyys, aiempaa kokemusta tuulivoimayleiskaavan laatimisesta ja jonka vastuuhenkilöllä on kaavanlaatijan FISE pätevyys. Lisäksi Raahen kaupunki edellyttää kaavan laatijakonsultiksi tahon, jolla on riittävä kompetenssi viedä läpi teollisen mittaluokan merituulivoimapuiston osayleiskaavaprosessi kokonaisuutena sekä YVA-menettely sen rinnalla. Hankkeeseen tulee esittää työryhmä varahenkilöjärjestelyineen, minkä asiantuntemus kattaa kaavaprosessin ja ympäristövaikutusten arviointimenettelyn. Metsähallitus varmistaa kilpailutuksessa, että Raahen kaupungin edellytykset otetaan huomioon.

Todetaan, että tuulivoima osayleiskaavan ja siihen liittyvien selvitysten

laatimisesta aiheutuvista kustannuksista vastaa Metsähallitus tai kolmas osapuoli kokonaisuudessaan.

Päätös

Hyväksyi esityksen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kaavoituspäällikkö Anu Syrjäpalo esitteli asiaa kokouksessa ja poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen klo 17.16.

Kehittämislautakunta 24.02.2026 § 24

329/10.02.02/2023

Valmistelija

kaavasuunnittelija Mathias Holmén

Ebban merituulivoimahankkeen osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on valmistunut. Metsähallituksen hanke tunnettiin aiemmin Pyhäjoki-Raahen merituulivoimahankkeena.

Metsähallituksen kaavoitusaloite Ebban merituulivoimahankkeen osayleiskaavoituksen käynnistämiseksi on hyväksytty Raahen kehittämislautakunnassa 19.4.2023 § 58 ja Raahen kaupunginhallituksessa 24.4.2023 § 144. Kaavoitussopimus on hyväksytty kaupunginhallituksessa 4.12.2023 § 381. Ebban merituulivoimahankkeen osayleiskaava sisältyy Raahen kaupungin kaavoitusohjelmaan 2026.

Ebban merituulivoimahanke sijaitsee Perämerellä, sekä Suomen aluevesillä että Pyhäjoen ja Raahen kuntien alueella. Suunnittelualue rajautuu lännessä aluevesi- ja talousvyöhykkeen rajaan. Yleiskaavoitettavan alueen pinta-ala on noin 202 km², josta noin 26 km² sijaitsee Raahen puolella ja noin 176 km² Pyhäjoen puolella. Yleiskaavoitettava alue sijoittuu noin 20 kilometrin etäisyydelle mantereesta. Lähivaikutusalueella ei ole asutusta. Lähimmät asutuskeskittymät sijaitsevat Pyhäjoen kunnassa. Alue sijoittuu maisematilaltaan avoimelle merialueelle. Talvimerenkulun kannalta alue on ajoittain haastavaa paksujen ahtojäiden vuoksi. Vedensyvyys suunnittelualueella on 15–30 metriä.

Hankkeen tavoitteena on lisätä Suomen uusiutuvan energiatuotannon kapasiteettia sekä lisätä tuulivoimalla tuotetun energian määrää ja vastata siten omalta osaltaan Suomen ilmasto- ja energiastrategian tavoitteisiin.

Suunniteltu tuulivoiman tuotantoalue muodostuu tuulivoimaloista, voimaloiden välisestä vedenalaisesta keskijännitekaapeliverkostosta sekä merisähköasemista perustuksineen. Merisähköasemilta liitytään korkeajännitteisellä merikaapelilla rannikolle ja sieltä edelleen valtakunnalliseen sähköverkkoon. Sähkönsiirron vaihtoehdot tarkentuvat suunnittelun edetessä.

Tuulivoimalat koostuvat perustuksesta, tornista, konehuoneesta eli nasellista sekä roottorista. Voimaloiden yksikköteho on enintään noin 30 MW ja maksimikorkeus on 390 m. Vertailtavia sähkönsiirtoreittejä hankkeella on kolme. Voimalayksiköt varustetaan viranomaisten vaatimilla lentoestevaloilla.

Alustavasti Raahen alueelle sijoittuisi 12 voimalaa.

Rannikkoalueen muuntamot, rannikkosähköasema sekä valtakunnalliseen sähköverkkoon liittymiseen vaadittavat maa-alueen 400 kV voimajohdot käsitellään erillisessä YVA-menettelyssä.

Suunnittelualue on Metsähallituksen omistuksessa.

Ebban merituulivoimahankkeen osayleiskaava laaditaan valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavatason ohjausvaikutus huomioiden.

Suunnittelualueella ei ole voimassa olevaa yleis- tai asemakaavaa. Merikaapelikäytävän MVE1 ja MVE2 rantautumiskohdilla on voimassa tai vireillä olevia asemakaavoja.

Lähin vireillä oleva merituulivoimahanke on Maanahkiaisen merituulivoimapuisto, joka sijaitsee noin neljä kilometriä suunnittelualueesta itään.

Osayleiskaavan keskeiset vaikutukset arvioidaan kaavamenettelyn yhteydessä. Kaavaa laadittaessa selvitetään vaikutukset siinä laajuudessa, että voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset. Osayleiskaavan vaikutukset kuvataan kaavaselostuksessa.

Osayleiskaavoitusta varten laadittavissa selvityksissä ja arvioinneissa hyödynnetään hankkeen YVA-menettelyssä tehtäviä selvityksiä ja arviointeja sekä YVA-menettelyn yhteydessä saatavaa palautetta. Ympäristövaikutusten arviointimenettely ja yhteysviranomaisen antama perusteltu päätelmä huomioidaan yleiskaavan laadinnassa.

Osayleiskaavan laadinnasta johtuvat positiiviset yritysvaikutukset ovat merkittävät. Vaikutukset toteutuvat keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Suunnitelman toteuttaminen edellyttää tarpeellisen infrastruktuurin toteuttamista.

Osayleiskaavoituksesta vastaa Raahen puoleisella suunnittelualueella Raahen kaupunki. Pyhäjoen kunta vastaa Pyhäjoen kunnan puoleisen alueen kaavoituksesta.

Osayleiskaava laaditaan konsulttityönä (Sitowise Oy) ja sitä ohjaa ja valvoo Raahen kaupungin kaavoitus. Yleiskaavan laadintaa varten kootaan asianosaisista Raahen kaupungin viranhaltijoista koostuva ohjausryhmä.

Kaavan laatijana toimii arkkitehti (YKS-743) Satu Lavinen (Sitowise Oy).

Kaavaprosessin aikana järjestetään tarvittavat viranomaisneuvottelut alueidenkäyttölain mukaisesti.

Asia esitellään kokouksessa.

Liite Ebban merituulivoimahanke, osallistumis- ja arviointisuunnitelma, 9.2.2026

Esittelijä Kehitysjohtaja Pitkänen Pasi

Päätösesitys Kehittämislautakunta päättää:

Merkitään tiedoksi Ebban merituulivoimahankkeen osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma, 9.2.2026.

Ilmoitetaan osayleiskaavan vireille tulosta, osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävillä olost ja yleisötilaisuudesta Raahelaisessa, kaupungin verkkosivulla ja kaupungin virallisella ilmoitustaululla.

Ilmoitetaan osayleiskaavan vireille tulosta, osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävillä olost ja yleisötilaisuudesta sähköpostitse niille tiedossa oleville viranomaisille, yrityksille, yhteisöille ja toimijoille, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

Ilmoitetaan osayleiskaavan vireille tulosta, osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävillä olost ja yleisötilaisuudesta postitse suunnittelualueen ja siihen rajautuvien kiinteistöjen maanomistajille ja vuokralaisille sekä naapurikunnille (Pyhäjoki, Siikajoki).

Pidetään kaikille avoin yleisötilaisuus, jossa osallistumis- ja arviointisuunnitelma esitellään.

Valtuutetaan kaavoitus tekemään asiakirjaan tekniset ja saavutettavuutta parantavat toimet ennen nähtäville asettamista, jos tarvetta ilmenee.

Päätös Hyväksyi esityksen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kaavasuunnittelija Mathias Holmén, konsultti Satu Lavinen (Sitowise Oy) sekä Metsähallituksen edustaja Hanna

Tuominen saapuivat kokoukseen asian käsittelyn alkaessa klo 18.20.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kaavasuunnittelija Mathias Holmén, konsultti Satu Lavinen (Sitowise Oy) sekä Metsähallituksen edustaja Hanna Tuominen esittelivät asiaa kokouksessa.

Merkittiin pöytäkirjaan, että seutukunnalliset jäsenet Heikki Keskitalo ja Helena Klaavo poistuivat kokouksesta asian käsittelyn aikana klo 18.48.

Merkittiin pöytäkirjaan, että konsultti Satu Lavinen (Sitowise Oy) poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana klo 18.59 ja Metsähallituksen edustaja Hanna Tuominen poistui kokouksesta asian esittelyn jälkeen klo 19.01 ennen päätöksentekoa.